

Annie Lööf: Jultal 2022

Talare

Annie Lööf
Partiledare

Datum

7 december 2022

Plats

Stockholm

1 De går ut trots att de är rädda för sitt eget liv.

Rädda för att det kan vara sista gången de ser sina barn och sista gången de lämnar sitt hem.

5

Men de gör det ändå, kvinnorna i Iran.

Med kraft och stöd i varann protesterar de och deras röster hörs över hela världen.

10

Mullornas förtryckarregim är i gungning.

Regimen svarar på protesterna med mer våld, med strängare lagar och genom att fängsla allt fler. De gör allt i sin makt för att stänga ner internet och göra det omöjligt för frihetstörstande människor att kommunicera med varandra och med omvärlden.

15

Kvinnorna, och männen som sluter upp vid deras sida fortsätter trots det.

20

Sida vid sida står de och kämpar för kvinnors rättigheter.

Kan ni förstå vad det är som händer?

Förstå modet i det.

25

Att vara rädd men ändå göra det som känns rätt, och det man känner att man måste göra.

30

Sedan protesterna började har minst 14 000 människor gripits, unga och barn har dödats.

Men kvinnorna och männen, de fortsätter, de vill inte vara fega.

35 De vill stå på rätt sida av historien.

Känn den oerhörda styrkan i orden:

Zana, Zendengi, Azadi.

40

Kvinna – Liv – Frihet!

Detta är ett exempel på hur världen förändras.

45 Att Irans kvinnor klipper håret i protest och hur de blöder för rätten till frihet.

I Kina höjs också röster. Människor protesterar mot systemet och regimen.

De protesterar mot censuren fast de inte får.

50

Och de använder tomma vita pappersark.

”Det finns ingenting på mitt papper, men vi vet alla vad som står där”, säger de.

55 Detta papper är för deras skull.

Ett papper där allt kan stå, allt som borde få skrivas också i Kina.

60 Det är en påminnelse om att runt om i världen kämpar människor för sin frihet och för sin längtan att få tycka vad man vill, inte förtryckas, inte begränsas eller styras. För rätten att vara fri.

Kvinnorna och männen i Iran och Kina visar på ett oerhört stort mod.

65 De visar på kraften i viljan att förändra.

De tror på en bättre framtid.

Och vi vägrar att bara stå vid sidan och se på.

Det finns saker vi behöver göra. Inte minst för Irans befolkning.

75 För det första. Centerpartiet fördömer den iranska regimens brutala våld och
mördande. Vi fördömer att regimen svarar på protesterna med mer våld.

EU måste terrorstämpla det iranska revolutionära gardet, regimen brutala
förlängda arm. Det är gardet som underblåser och försvarar det blodiga förtryck
som Irans mullastyre utsätter sin befolkning för. USA har redan fattat ett beslut
80 att terrorstämpla. EU måste göra detsamma.

Dessutom måste EU-sanktionerna utvidgas. Här faller ett stort ansvar på den
svenska regeringens axlar. De måste agera. De riktade sanktioner som redan
införts mot vissa ledande personer i Iran måste omfatta fler och utvidgas. De ska
85 rikta in sig på nyckelpersoner inom gardet, på dem personligen.

Personer som ingår i eller stöttar mullorna ska till exempel inte kunna äga
fastigheter i EU eller skicka sina barn till fina skolor inom unionen.

90 Uppdraget måste vara tydligt, budskapet likaså: EU ska inte bli en fristad för
personer som begår övergrepp mot mänskliga rättigheter och som utsätter sin
befolkning för terror.

Regeringen behöver även snarast hörsamma det förslag som Centerpartiet var
95 först med att lägga fram. Nämligen att vi behöver införa egna nationella
Magnitskijsanktioner. Vi som land ska kunna rikta sanktioner mot enskilda
individer även om inte EU förmår göra det. Då kan vi tillsammans med andra
likasinnade länder gå före och sätta press på den iranska regimen.

100 Med detta kan vi visa i både ord och handling att vi står på den iranska
befolkningens sida. Att vi gör vad vi kan för att de ska få sin frihet.

Det är 2022.

105 Det borde vara självklart att alla människor är lika mycket värda.

Att mänskliga rättigheter är okränkbara.

110 Men så är det inte, inte ännu.

Jag hoppas att det inte går att stoppa den kraft som människor nu visar i Iran och i Kina.

115 Alla kvinnor, alla flickor, alla människor har rätt till frihet.

Alla har rätt till en ljusare framtid.

Det är 2022. Snart 2023.

120

Och återigen förs ett blodigt, stort krig på den europeiska kontinenten.

Det är krig i Europa. I vår absoluta närhet.

125 Bomber och raketer faller över Cherson, liksom över hundratals andra städer och byar i Ukraina. Anfallskriget, som nu pågått i snart ett år, leds av kallsinniga ledare inom den ryska regimen. Det förs mot ett oskyldigt, självständigt land vars enda önskan är att vilja forma sin egen framtid.

130 Ödena. Vittnesmålen, de fruktansvärda och hjärtskärande, är många.

Jag kan inte sluta tänka på Karolina.

135 Den 8-åriga flickan, som DN träffade när de tillbringade en kväll hos hennes familj i Cherson. Där befolkningen levt utan elektricitet i tre veckor.

Karolina har en rosa tröja med blommor och leopardtryck på bilden. Hon sitter framför ugnen och sträcker fram sina barnhänder mot den. Mörkret och kylan tränger igenom tidningens papper. Hon är ett barn som lever mitt i kriget.

140

Hon borde få leka på gården, skratta, bubblande berätta om sin dag i skolan. Istället sitter hon och väntar på nästa bombanfall.

Och hennes situation är inte unik.

145

Det är det ukrainska folket som betalar det yttersta och högsta priset för Putins maktambitioner. Barnen som berövas sin barndom, vuxna som får sätta livet

till, människorna som systematiskt skändas och förnedras, de tusentals som flyr.

150

Vi får aldrig sluta beröras av krigets fasor. Aldrig sluta bry oss.

Det Sverige, EU och Nato gjort tillsammans med andra länder för att stötta Ukraina är helt nödvändigt. Materiel till det ukrainska försvaret,

155 sjukvårdsmateriel, ekonomiskt stöd och trygghet för människor på flykt. Det är fundamentala delar, men vi behöver göra mer.

Under det svenska EU-ordförandeskapet måste vi driva på för ett ännu starkare stöd till Ukraina, både ekonomiskt och militärt, och göra verklighet av den

160

föreslagna Marshallplanen.

Den behövs för att visa att vårt stöd för det ukrainska folkets frihet inte tar slut den dag freden kommer. Marshallplanen behövs för att ge ukrainarna hopp.

Hopp om att de en dag kan bygga upp sitt land igen.

165

Enkelt uttryckt.

Ukrainas sak är vår.

170

Idag, igår, imorgon.

Världen har förändrats.

Så också Sverige.

175

Det var längesedan Sverige var ett land som människor flydde från. Vi har tack vare företagsamma människor och framgångsrika företag lyckats resa oss ur misär och fattigdom. Blivit ett välfärdsland, och ett av de bästa länderna i världen att leva i.

180

Vi firar 100 år av lika rösträtt. Tryckfriheten kom som grundlag redan på 1700-talet, för över trehundra år sedan.

Vi är ett land där vi har behandlat varandra med respekt och där tron på allas

185

lika rätt och värde varit något självklart.

Vi har friheter och rättigheter som människor i andra länder bara drömmer om, eller som de med sitt egna liv som insats kämpar för att få.

190

De demokratiska principerna. Den liberala rättsstaten.

Det ska vi vara stolta över. Dem måste vi vårda.

195 I fria och rättvisa val har vi den här hösten fått en ny regering.

Det har också förändrat Sverige.

200 Den erkänt tunga människorättsorganisationen Civil Rights Defenders skriver: ”Tidöavtalet visar att den globala trenden med demokratisk nedmontering har kommit till Sverige”.

205 De säger med andra ord Tidö-avtalet längs med fotknölarna. Och om det så bara visar sig vara delvis sant, det som Civil Rights Defenders skriver, så är det verkligen ett paradigmskifte av stora mått.

En påminnelse om att demokratin måste vinnas och åter vinnas, varje dag.

Sverige har fått en ny regering.

210

Men det blev inget liberalt, borgerligt maktskifte.

Det blev en regering som Sverigedemokraterna styr och där M, Kd och L är satta att utföra deras politik. På migrationsområdet och rättsområdet inte minst.

215

Jag undrar hur Liberalerna kan stå bakom detta? Hur de rättfärdigar för sig själva att normalisera ett högerpopulistiskt parti. Att administrera och genomföra idéer och förslag som liberaler världen över är en kraft emot. Hur de kan låta sig styras av sin ideologiska motpol.

220

Jag undrar, vad hände med den liberala kompassen där på slottet, Johan Pehrson?

225 Liberalerna har valt en extremt restriktiv migrationspolitik som slår stenhårt mot dem som redan fått asyl och uppehållstillstånd i Sverige. Mot dem som

redan jobbar och gör rätt för sig. Som har integrerats.

230 De väljer en rättspolitik som med knivskarp precision riktar in sig på människor med utländsk bakgrund.

En migrationspolitik som halar in livlinan för de allra mest utsatta, för kvotflyktingar i flyktingläger, varav en majoritet är kvinnor och barn.

235 Och det intressanta är att Liberalerna hade kunnat välja att samarbeta i mitten, och fått igenom liberal politik. De hade inte behövt sitta i knäet på Sverigedemokraterna och skriva under ett reaktionärt avtal. Det fanns andra alternativ.

240 Jag upprepar därför, det blev inget liberalt borgerligt maktskifte.

Det blev en liberal kraschlandning.

Exemplen på det är fler.

245

Tidögänget höjer skatten på jobb och företag. Den höjs på el.

Skatten höjs på sparande.

250 M, Kd och L håller inte fast vid arbetslinjen.

De ska höja lönegolvet rejält för arbetskraftsinvandrare så att hälften av alla med arbetstillstånd utvisas och företagens kompetensförsörjning försämras.

255 Man undrar ju om företagens vittnesmål om hur svårt det är att få tag i rätt arbetskraft inte hördes genom slottsväggarna?

Det blev kraftigt sänkt bistånd och därmed besparingar på världens allra fattigaste.

260

Det blev slopade klimatmål och ökade utsläpp mitt i en klimatkris.

Det blev löftesbrott efter löftesbrott mot människor på landsbygden.

Det blev 14 öre istället för tio spänn i sänkt pris vid pump.

Det blev inget högkostnadsskydd som utlovades, det blev inte ens ett el-stöd den 1 november.

270

Det blev tips om ull-underställ, det blev hundratusentals kronor i stöd till miljonärer i stora elslukande villor, en godtycklig ersättningsmodell, stor osäkerhet för företag och inget stöd alls till människor i norr.

275 Trots att priserna nu är lika höga där som för människor i södra Sverige.

Elpriserna är inte längre någon 10 000-kronorsfråga, det är en 50 000 kronorsfråga för många människor, över hela landet.

280 Och när energiministern försöker slingra sig ur sitt löftesbrott och hävda att det inte är fråga om ett retroaktivt stöd då blir det ännu mer obegripligt att halva Sverige exkluderas.

285 Ebba Busch visste redan under valrörelsen, Ulf Kristersson, Jimmie Åkesson och Johan Pehrson likaså, att inflationen var hög och att ett högkostnadsskydd skulle öka efterfrågan på el.

Men vi vet ju hur de tänker. Man säger en sak före valet, så genomförs valet och så säger man en sak efteråt.

290

Tidöavtalet och regeringens agerande säger mig tre saker.

Ett. Det går inte att tro att man kan förhandla bort Sverigedemokraternas starka ideologi. De viker inte ner sig.

295

Två. Regeringen måste komma in i matchen. De måste sluta komma med undanflykter och historierelativism. De måste lösa problemen. Och framförallt, de måste sluta tro att Sverige slutar precis norr om Stockholm.

300 Tre. Det var längesedan Centerpartiet hade en så viktig uppgift.

Vår röst, vår politik, våra värderingar och vår framtidstro – det behövs.

305 Det finns nämligen bara ett enda liberalt grönt parti i Sveriges riksdag.
Centerpartiet.

Svensk demokrati står stark. Men, den är sårbar.

310 Det är alla vi som lever i Sverige idag som tillsammans formar både vårt samhälle
och hur vår demokrati fungerar.

Detta är extra viktigt eftersom Sverige förändrats även här.

315 Debatten har blivit råare och samhällsklimatet tuffare.

Våldsbejakande extremism vinner mark, hatet och hoten har ökat. Både mot
politiker vilket gör att färre engagerar sig. Och mot poliser, vårdpersonal och
socialarbetare, när de gör sitt jobb.

320

Journalister trakasseras.

325 Det finns partier som ifrågasätter public service, som vill påverka innehållet,
som begär ut listor på vilka människor som donerat till organisationer som inte
delar deras värderingar. Och organisationer som får statliga pengar och riktar
kritik mot Tidöavtalet ifrågasätts, de möter uttalanden och förtäckta hot om
indragna medel, när de utför sitt granskande uppdrag.

330

Allt detta måste tas på allvar. Och Centerpartiet tar det på allvar.

Vi vill att det ska vara svårare att ändra grundlagen och att domstolarnas
oberoende stärks. Media behöver ett starkare skydd, om press- och
yttrandefriheten ska kunna värnas även i framtiden.

335 Vi vill att insatser mot diskriminering ska bli mer effektiva och att EU ska kunna
strypa sina medel till medlemsstater som inte respekterar mänskliga rättigheter
och demokrati.

Vi vill få saker gjorda.

340

Vi blundar inte för problem och utmaningar. Men vi fokuserar på lösningar.

Vi står helt enkelt stadigt och tryggt i våra värderingar.

345

Vi har en orubblig tro på framtiden. Och är en kraft för förändring.

Denna mandatperiod kommer vi att vara en självständig, tydlig, liberal
oppositions kraft. Det kommer behövas. Vi kommer att lägga fram förslag som
går att genomföra i verkligheten och som tar tag i de stora utmaningar Sverige
står inför.

350

Värna den liberala demokratin är ett sådant område. Att knyta ihop Sverige,
med en offensiv landsbygdsagenda, ett annat.

355

Och säger vi att vi ska sänka drivmedelspriserna med tre kronor för människor
på landsbygden. Då blir det tre kronor. Inte 14 öre.

Vi menar allvar med jobben, och höjer därför inte kostnaderna nästa år för
företagen att anställa unga, under en kommande lågkonjunktur.

360

Vi tror på forskning, och på vad våra egna ögon säger oss. Klimatförändringarna
är här. De sker nu.

365

Vi måste agera, innan det är för sent.

Nyligen meddelade SMHI att Sverige under de senaste 30 åren, i genomsnitt,
har varit 1,9 grader varmare än medeltemperaturen i slutet av 1800-talet.
Globalt försöker vi hålla temperaturhöjningen under 1,5 grader.

370

Men nu ställs också frågan om vi ens klarar max två graders uppvärmning.
Vilket vi måste eftersom varningarna är så skarpa från den samlade forskarkåren
om vi inte gör det.

375

Jag tror det är möjligt, med teknikutveckling, förändrade beteenden och tydliga
styrmedel kan vi vända utvecklingen.

Men det kräver att de som är satta att styra också förstår allvaret.

380

Det krävs ett politiskt ledarskap som vill åstadkomma förändring.

Och att det finns en plan för hur klimatmålen ska uppnås. Att klimatministern bedyrar att de ligger fast räcker inte för att det ska lyckas.

385

Vi vill därför återinföra den framgångsrika klimatbonusen för den som köper elbil, behålla reduktionsplikten och fortsätta satsa på ny teknik som sänker utsläppen.

390 Det är faktiskt anmärkningsvärt det som händer i klimatfrågan nu. Och hur Sveriges anseende skadas av att högerregeringen och Sverigedemokraterna håller i taktpinnen.

395 För SD:s inflytande över klimatpolitiken är enormt. Partiet som alltså vill att vi ska betala oss fria från ansvar, för att slippa nå klimatmålen inom EU. Som om det skulle innebära att klimatförändringarna upphör.

På bara tre veckor har vi gått från att vara ett klimatföredöme i världen till att bli en föredetting. Tjeckien, som är ordförandeland i EU snabbar på
400 förhandlingarna för man inte litar på Sverige.

Unga människor stämmer staten för att makthavare tar deras framtid ifrån dem.

405 Finansministerns ord har gett eko över hela världen. ”Om vi inte klarar klimatmålen. Så klarar vi dem inte.”

Vet ni vad. Det duger inte.

410 Att nonchalant rycka på axlarna imponerar inte.

Att öka utsläppen med minst 25 miljoner ton bara denna mandatperiod är omdömeslöst.

415 Regeringen spelar Putin rätt i händerna genom att öka vårt beroende av fossil olja.

Klimatkrisen kräver ledarskap och ambitioner.

420 Den kräver hårt arbete och sist men inte minst, trovärdighet.

Klimatkrisen pågår.

Och samtidigt går vi mot ännu tuffare tider ekonomiskt.

425

Det är hög inflation, höga matpriser, dyrt att tanka, dyrt att bo och leva.

Den allt tuffare ekonomiska situationen är inte längre en prognos i finansdepartementets promemorior. Den är inte slagord i valdebatter.

430

Den tuffaste ekonomiska verkligheten på mycket länge är redan här.

Och den drabbar de familjer som redan har det svårt.

435

Åsa Cannerheim som är måltidsutvecklare i Södertälje kommun berättar att de har sett en lavinartad förändring både i skolan och förskolan. Eleverna äter nu mer skolmat än tidigare. Och det kanske kan låta bra vid en första anblick men bakom detta ligger något djupare.

440

På Blombäckskolan har man slutat servera soppa på fredagar. Hjälpporganisationer vittnar om att det är så på flera platser i landet.

Skolor ser till att eleverna får sina favoriträtter på måndagar och fredagar. Så att de kan börja veckan med magen full och slippa inleda helgen hungriga.

445

Barnens hungriga magar är ett tydligt tecken på hur pressade familjer är idag. Jag är förundrad över att regeringen inte gör mer för att värna de med minst marginaler. För det går. Om man vill.

450

Det handlar om prioriteringar.

Idag lever omkring 240 000 barn med en ensamstående förälder.

455

Det går att förbättra deras situation, genom att höja underhållsstödet till ensamstående. Så att föräldrar har råd att köpa mat till sina barn.

Det går genom att ge kommunerna mer i generellt statsbidrag, så att de klarar av att upprätthålla bra måltider i skolan. Istället för att få riktade satsningar med krånglig byråkrati, bara för att ministrar i regeringen ska kunna hålla

presskonferenser.

Ingen förälder ska behöva be sitt barn att äta ordentligt på skolan för att klara helgen. Inget barn ska behöva höra de orden från sin mamma eller pappa.

465

Vi som samhälle måste stå på deras sida och underlätta för dem ekonomiskt.

Det är helt enkelt vår förbannade skyldighet.

470

Jag vill avsluta med att lyfta en människa som under hela sitt långa liv spred ljus och värme. Som outtröttligt kämpade för vad hon trodde på, och som med sin gärning gjorde våra liv bättre.

Hon var unik i sitt slag och fick oss att känna tro på framtiden.

475

Hédi Fried.

Efter ett långt liv lämnade hon oss i slutet av november i år.

480

Mina möten med henne är bland de starkaste jag upplevt.

Jag minns hennes varma handslag än idag.

Vi måste alla minnas hennes starka ord.

485

”Mitt hopp, och min förväntan är att de goda krafterna överväger, att de mobiliserar tillräckligt för att det nu ska sluta bättre än det gjorde förra gången.”

490

Trots allt hon och hennes familj utsattes för under sin tid i nazisternas läger, fortsatte hon tro på människans godhet.

Den förmågan säger så mycket om henne som person.

Hon fattas sin familj. Hon fattas oss.

495

Men hennes vittnesmål måste föras vidare. Aldrig glömmas. Aldrig gömmas.

I valrörelsen ställde hennes syster Livia Fränkel tillsammans med Tommy

500 Ringart från Föreningen Förintelsens Överlevare frågan: ”Har de inget lärt av historien?”

Vi måste vara många som kan svara ja på den frågan.

505 Ja, vi har lärt av historien. Vi kommer inte upprepa den.

I stort och i smått har vi alla ett ansvar att vara varandras ljus och kraft.

510 Det är bara då vi kan orka göra det som är rätt, vara som kvinnorna i Iran, som människorna som höjer sina vita pappersark i Kina, det är bara då vi kan ta in Hédi Frieds ord på riktigt.

Ta hand om varandra.

515 Och låt mig önska er alla en riktigt god jul.

Tack!

520 **Källa**
<div>Manuskript hämtat från centerpartiet.se (2024-09-09)</div>

Taggar
Centerpartiet, Jultal, Politiska tal

525 **URI**
<https://www.svenskatal.se/tale/annie-loof-jultal-2022>

530

535